

ИЗЛАЗИ  
СВАКИ ДАН  
ЦЕНА  
ЗА 1 МЕСЕЦ 3 ДИН.  
ЗА ИНОСТРАНСТВО  
ЗА 1 МЕСЕЦ 4-50 ДИН.  
ПРЕТПЛАТУ ПРИМАЈУ  
СВЕ ПОШТЕ У СРБИЈИ  
И ИНОСТРАНСТВУ.

# ЗВЕЗДА

ЛИСТ ЗА ЗАБАВУ

ПРЕТПЛАТИТИ СЕ МОЖЕ  
САМО КОЈ ПОШТА.  
НЕПЛАЋЕНА ПИСМА  
НЕ ПРИМАЈУ СЕ  
РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ  
УРЕДНИШТВО СЕ НАЛАЗИ  
НА „КОСАНЧИЋЕВОМ  
БЕНЦИ“ БР. 16

Број 10 п. д.

УРЕДНИК: Јанко М. Веселиновић.

Број 10 п. д.

## САДРЖАЈ

Сан — Хајдук Станко — Идиот — Ситнице — Пошалице — Чаробно огледало

## С А Н

Нојца је блага свуда развила своја крила  
У тихом, благом миру цјела природа спи;  
А у цвјетноме гају под листом мирисавим  
Сједисмо ја и ти.

На моје груди ти си спустила малу главу —  
Ја у заносу грлим твој дивни, витки отас  
И густу гладим косу; — а лахор крилом благим  
Лагано хлади нас.

Цвјеке мирише свуда, а негдје у тишини  
Умикну пјесму поче славујак радраган,  
А ти ме загрли страсно — и ја се хитно пренух  
Па тужан прошаптах само „Ох, зар то бјеше, сан!“

Мостар 1892.

СВЕТ. КОРОВИЋ

## ХАЈДУК СТАНКО

РОМАН У ТРИ ДЕЛА

од  
Јан. М. Веселиновића.

ПРВИ ДЕО

О Д М Е Т Н И К

(НАСТАВАК)

Неки Турци у Београду одметну се од свога цара, убију пашу Београдског, заузму Београдски град, и науме завладати Србијом, која се тада звала „Београдски пашалук“.

Ти су Турци прозвани „дахије“.

Радили су с планом. То се видело и по томе, што на један пут, по свима варошима у Србији, поставише своје људе, који ће у њихово име, управљати нахијама (окрузима). Те окружне старешине назваше: „каба-дахије“.

А да би се наређена дахија и кабадахија што сигурније и брже извршивала, кабадахије у сваком селу поставише „субашу“.

О онда је ишло све као по лоју. Ти одметници су имали само једно правило, а то је: да угуше свакога ко је против њих. Најмање се успротиви — оде глава!.. Међу тим, сви су сматрали за најсветију дужност: да клањају и по вољи чине свакоме, ко је ма бео убрус око главе омотао. Тако су текли себи пријатеље. И за то су јадни Срби морали онако клањати и метанисати.

Власт субашина беше велика. Могао је узети живот човечији на душу, па — ником ништа! Ко ме да се жалиш? Што ти је субаша или његов пандур, то ти је и дахија. Све што си тада могао радити, то је: да дигнеш очи к небу, али Бог не жури!...

Од Раче к Шапцу водио је пут. Беше то обичан „крчаник“: оборени грмови, искрчена честа, колико да се има куда ићи. Тај пут водио је, северном страном, изнад самог села. У крај пута беше хан. Ту је становао субаша са својим пандурима.

Звао се Суља. Презиме нити му је ко тад знао нити данас зна. Али је од Црнобараца добио надимак, којим је обележена једна његова страст. Страсно је волио крушке као медвед; нека једна стоји на дрвету, он, ако је не може оборити, он ће је гледати и плуцкати. За то га Црнобарци прозваше „Крушка“, Тим су га именом међу собом звали, под тим именом причају о њему, па ћемо га и ми тако звати.

Да кажем још: и он је знао да га тако зову; и сам се кад кад тако називао.

Он беше мало необичан Турчин. Црнобарци су познавали Турке као бесне и надувене. Крушка не беше такав.

Он беше — може се рећи — више пријатан но непријатан, више благ но суров, више тих но напрасит. Није се туђио од људи, баш је ишао међу њих. О свему је водио рачуна. Ако је неко жалостиван — и Крушка је: — само што му не кане суза из очију!... Умео се увући свуда; хтео је да зна све, волио је да му је свка стварца у Црној Бари позната... Знао је сваког Црноборца по имену; знао је сваког младића; ишао је кућама селачким, долазио у коло где младеж игра па се ту разговарао и шалио... Једном речју: хтео је по што по то да се саживи са Црнобарцима.

Али, као да од свега тога не може бити ништа. Људи осташе хладни према њему. Било је нешто у оном пријатном лицу што је непријатно дирнуло људе. То су очи његове, врло чудновате очи: час плаве, час зелене, час сјајне, час мутне, а доста пута и кржаве. Оне те гледе некако чудновато: па кад му речи слушаш, ти једно мислиш, а кад му у очигледаш: — прође те воља...

Па, нешто то, нешто баш и што је Турчин — одби људе од њега. Попа вели.

— Ама ја би' волио да је он прави Турчин!.. Овако је он опаснији. То је као лепа гуја: шарена а пуна отрова. Што ми се улагује?... Он је Турчин а ја сам Србин, и ми не можемо један другоме добра мислити!.. Где је његов живот, ту је моја смрт; где је мени добро њему је несрећа!...

И те попине речи одбише људе од Крушке...

Премишљао је Крушка и дан и ноћ шта то може бити. Ко је тај што му цео план ремети?... Али није могао ништа сазнати. Сумњао је на поп Милоја, али није био сигуран...

А он, заиста, беше рђав човек, човек који је у кавзи жив, у несрећи људској — срећан.

Једнога дана упути се у село, које му не беше далеко. Ишао је замишљен стазом; суве гранчице пуцкаху му под ногама, а опало лишће шушташе.

На стази се сусрете с Маринком Маринковићем. Како га смотри, Маринко сиђе са стазе и дочека га дубоким поклоном. Крушка назва Бога.

— Бог ти помог'о, честити ефендија.

Маринков му глас зазвони пријатно. Он застаде и погледа га, а овај приђе те му целива скут и руку, па, држећи руке на прсима поже главу...



Да кажем ко је Маринко.

Он је — сељак. Орао је и копао те се хлебом ранио, а то су му и стари чинили. Отац његов доселио се из Обарске, из Босне, у Црну Бару, па је, на скоро за тим, умро. Маринко, као мушка глава, прихвати се домаћинства, али му је оно ишло врло рђаво за руком, јер беше лењ. Мрзело га потрчати и укаљати се. Да му је од куд да падне с неба у уста, па је избегавао послове и мувао се око суднице и хана. Ни у чему није уживао, колико у дочеку и испратњи Турака. То су били за њега људи, којима је Бог рекао да живе. За све време њиног разговора чечао је као пас и слушао њине „паметне“ разговоре... А кад су полазили, био је срећан ако је неком бегу или аги, придржао узенгију да на коња узјаше...

С пуним устима хвале, по одласку њином, купио је „кокице“ дувана, што су они из својих дула истресали, па је то после пушио...

Радио је само кад је морао, а премишљао је и кад треба да спава. Ковао је вазда планова. Жеље му беху веће од царских... Имао је оштро око да све запази, имао је јако памтење. Доста пута, као беспослен пас, тумарао је по селу и око села. Знао је шта ко данас ради; знао је који момак с којом девојком стоји; знао је колико ко кашика у кући има; знао је која је жена трудна; знао је... све... Нико није познавао Црну Бару као он.. и нико није познавао, чак и поименце децурлију сеоску као он.. стоку, колико ко чега има.. све! Он је све знао.

Крушка га је познавао. Ама сродне душе кад се надмећу, мрзе се. И Крушка њега није волио. Али, кад му зазвони глас Маринков онако пријатно, он застаде, а кад му Маринко целива skut и руку он стаде.

— Куд си пош'о? — упита га.

— У шуму, честити ефендија.

Крушка га гледаше онако понурена.

— А је л', Маринко?

— Чујем, ефендија.

— Шта је ово од овијех ђаура?... Зар, што ја с њима боље, они све гори?...

— Честити ефендија! — рече Маринко — ту не треба много памети.

— Да ко не подговара ови народ?

— Па шта друго и може бити!...

— А ко је тај?

— Онај, према коме си ти најчовечнији. Ти гују на срцу гајиш!

— Поп?

— Он.

— И кмет?

— И он!...

— Па шта веле?

— Много веле!... Види се да су размажени!... Веле, да им се умиљаваш за то: да би им се лакше на душу попео... Веле: да је твоја човечност према оном народу само лаж!... Веле: он је Турчин а Турчин је Србину душманин!... веле...

— И то све вели поп?...

— И поп, и кмет, и... сви!...

— Пођи са мном — рече Крушка.

И врати се назад. Маринко је ишао за њим. Турчин је био врло љут. Криво му што га тако брзо прозреше. Он је смишљао лепе планове; о њима је дан ноћ мислио; а сад виде како се његови планови разлетеше као сапунски мехурићи...

Ђутећи дођоше до хана. Турчин повуче Маринка у своју одају, која, сем једног миндерлука и нешто оружја на зиду, не имађаше никаква намештаја. Маринку се та одаја учинила сјајна као царска... Нека дубока унутарња радост прожма му цело тело кад Крушка рече:

— Седи о'ђе, крај мене добри чојече!...

Он рече:

— Могу ја и стајати, честити ефендија!

— Сједи, Машо, сједи!... Ево ти духана. Ти пушиш чини ми се?

(Наставиће се)

## И Д И О Т

роман Достојевског

НАСТАВАК

— Оно, да се расрдио, то је истина, па мож'да је и требало да се срди, одговори Рогожин, — али ме је брат највише заклао. Против матере немам шта рећи, жена стара, чита часловац и седи с бабама, а што брат Сењка каже, то мора бити. А што он мени није то јавио у своје време?... Истина, тада сам био ван себе. Оно, веле, послали смо депешу. Али депеша је за тетку. А тетка је већ тридесет година удовица, и све с лудацима седи од јутра до мрака. Да је калуђерица — није, него је још нешто горе и од тога. Поплани ти се она депеше, па је онако нераспечаћену предаде у „кварт“, где је до сада лежала. Онда се пађе неки Коњев, Василије Васиќић, па ту депешу извади и одговори на њу. А брат је са златотканог покрову у сан-

## ЧАРОБНО ОГЛЕДАЛО

ЈАПАНСКА ПРИЧА

У маленом јапанском селу Јовкуеки огледало је било са свим непозната ствар и девојке није тамо знале: да ли су лепе или ружне; то су оне тек доцније дознавале кад су добивале драгана који је њихне дражки описивао. — Једног дана неки млади Јапанац, који је носио она лака јапанска кола, јавришас, нађе на улици једно мало огледалце, које је без сумње, била изгубила нека english lady.

Кики Теум виде ту ствар сад први пут у свом веку. Погледа у огледало, и, за дивно чудо, виде он у њему неко лице са прим очима и запрепашћеним изразом. — „Занета, ово је слика мога по којног оца“ — рече Кики Теум запрепашћен... „Да није то кака опомена божја?“ Брижљиво зави он огледалце у своју мараму и сакри га тако у недра.

Кад дође у вече кући, сакри он ту чудну ствар одмах у један стари лонац, који није нико дирао. То је било најсигурније место. А својој младој жени не рече ни речи о целој ствари, јер жено су радознале и брбљиве а Кики Теум осећаше да је то светиња, којом суседи не би требали да се спрдају.

Неколико дана био је Кики Теум јако узбуђен. Непрестано

је мислио и бринуо о нађеној слици; а често пута би изненадно напустио рад, појурно кући да види ту своју чудну драгоценост. Његова жена, Лили Теее чудила се што јој муж тако често долази кући. Испрва је мислила да долази само зато да јој муж види лице; али, кад то поче да се понавља непрестано из дана у дан и кад виде да је њен муж увек суморан и озбиљан и да он никад не иде од куће док претходно неко време не пробави у малој соби, на крају куће: Лили Теее се забрину шта то мора бити и реши се да дозна у чему је ствар. И кад год Кики Теум оде од куће, она одмах похита у собу да тражи, али не могаше ништа да нађе. Једног дана из небуха бану у собу баш кад је њен муж сакривао слику свога оца у ћуп, у коме је она држала и сушила лишће од ружке. Лили Теее примети како ћуп није добро стајао, него се климатао; али се није измакла из очију њених забуна мужевљева. И тек што муж њен изађе из куће, она отрча у собу, поше се на столицу, дохвати ћуп и стаде по њему да претурра, док не извуче из ружке једно мало огледало. Опрезно узе она чудну ствар у руке — ох, ужаса, ужаса! Гле — слика једне жене; а она је држала да је њен Кики Теум веран супруг! И тужна жена клону на земљу, сузе силне облише је — дакле за то долази он кући! Гневна погледа опет у слику, и јако се чудила, како то да њен муж таку јадну женску обожава; она се просто згади од слике те ружне жене и не хте више да је погледа. И тако је била узбуђена да није могла ништа да ради, чак ни ручак да спреми за свога мужа. Кад Кики Теум дође у вече



дуку мога родитеља одсекао ноћу оне ливене, златне ресе: „и ово вели вреди новаца.“ Та он за то може одмах у Сибир, само ако ја хоћу, јер, то је светотатство. Еј, ти, нико-говићу! окрете се он чиновнику. — Је ли то светотатство по закону?

— Светотатство! Светотатство! — прихвати одмах чиновник.

— За то се иде у Сибир?

— У Сибир, у Сибир. С места у Сибир!

— Они мисле, да ја још болујем у постели, продужи Рогожин кнезу, — а ја и не говорећи, полако, још болестан, седох у вагон и ево, путујем. Кад ли му бахнем и речем: отвори-де ми врата, брат Семене Семенићу! Он је покој-номе родитељу много на мене лагао, то ја знам. А да сам ја онда наљутио родитеља због Настасије Филиповне, и то стоји. Ту сам већ сам крив. Надари ме ђаво на грех!

— Због Настасије Филиповне, проумла узбезекнути чиновник, као да се хтео нечега досетити.

— Та, ти не знаш! подвикну му Рогожин у нестр-пљењу.

— Да видиш, и знам! одговори чиновник победоносно.

— Гледај сад! Мало ми је Настасија Филиповних! О какав је то дрзак, да ти кажем, створ! Пала му на ум онако некаква ствар и он већ готов! продужи он кнезу.

— Али, може бити и да знам! бранио се чиновник: Лебедев зна! Ви ћете ме, ваша светлост, корети, али шта ћемо ако ја докажем? Ево: та Настасија Филиповна је она иста, ради које је отац ваш хтео да вам да на знање и осећање своју брезову игталину; а та Настасија Филиповна Барашкова, тако рећи, то је знатна госпођа, управо кнегиња своје врсте, а познаје се с неким Тоцким, Атава-сијем Ивановићем, и то само с њим. Тај Тоцки је спахија, бивши капиталист, члан компанија и друштвава, који се у-право с тога и дружи онако добро с генералом Е-панчином...

— Ехе, видиш ти њега! Зачуди се најпосле Рогожин — тфу, ђаволе, тај баш све зна!

— Све зна! Лебедев све зна. Ја сам, ваша светлост, и са Алексашком Лихачевим два месеца путовао и то још по смрти његова оца, и све, то јест, све углове и стран-путице знадем, али опет дође до тога, да се без Лебедева ни крочити не може. Сада им служи у одељењу за дугове, а пре смо имали срећу да познамо и Армансу и Коралију и кнегињу Пацку и Настасију Филиповну, па... и још много што шта имао сам срећу дознати.

— Настасију Филиповну? А зар она је Лихачевим... рече Рогожин и злобно га погледа, а усне му побледише и задркташе.

кући јако се запрепасти кад не нађе ни ручка ни жене: Он уђе у другу собу. А ту га жена дочека.

— Дакле то је та твоја верност на коју си се заклео сам? Дакле тако ти поступаш са мном, а нисмо још ни пуну годину заједно саставили?!

— Шта ти ту причаш? Запита је зачуђени Кики Теум, који се плашио да му жена није полудела.

— Шта причам? Докле ти кријеш слику твоје љубазнице у мој лонац с ружама? — Ево, види, узми, чувај је, нећу више да гледам ту гадуру! и сирота Лили Тесе поче гласно да јеца.

— Ама, ја те ништа не разумем! рече сиромаш муж.

— Е? Не разумеш? рече она с подсмехом. Али ја врло добро разумем. Ти дакле више волиш ону гадуру но твоју жену!

— Ама шта ти, жено, говориш?! Запита Кики Теум у чуду и љутито... Оно је слика мога покојног оца. Ту скоро нађем је на улици и ради сигурности склоним је у ћуп с ружама.

Лили Тесе да побесни од љутине.

— А зар ти мислиш да ја не умем да разликујем лице мушко од женскога?

Е, тад се ражљути и Кики Теум и отпоче страшна свађа. Врата од куће беху отворена. У тај пар поред куће пролазаше бонза.\*) Он чу свађу и уђе у кућу.

— Драга децо, за што свађа? О чему се препирете?

— Оче, отпоче Кики Теум, моја је жена полудела.

— Драги сине, мање или више све су жене луде, одговори

— Н-и-не! Н-и-не! Са свим не! дохвати хитно чинов-ник, — Лихачев јој није могао приступити ни по какву цену! Не, није то била Арманса. Ту само Тоцки. А кад буде у вече, она иде и ни у велико, или у француско по-зоринте и тамо седи у својој сопственој ложи. Официри су тамо нешто између себе трабуњали, па опет нису могли доказати ништа: — „Ево, видите, ово је она Настасија Фи-липовна,“ и више ништа; а даље што се тиче, — са свим ништа! А то је за то што ништа и нема.

— То је заиста све тако, рече Рогожин мрачно и на-мрштено, — то ми је и Заљожев још онда говорио. А тада, кнеже, ишао сам ја у трогодишњој бунди мога оца по Невскоме проспекту, кад она изађе из једног дућана и седе у каруце. Мене као да нешто прожеже. Сретнем За-љожева. Погледам, нисам према њему, он иде, као наред-ник, од берберина и гледа на двоглед, а мене је мој роди-тељ одликовао намазаним чизмама и посном чорбом од купуса. Он ми рече: није то за те, то је кнегиња, а зове се Настасија Филиповна Барашкова, и живи с Тоцким, а Тоцки сад не зна како би се од ње одвојио, јер је већ ушао у године, рачуна да је у педесет петој, а хтео би и да се ожени првом лепотицом у Петрограду. Ту ми даде на знање, да ћу тога истог дана моћи видети Настасију Филиповну у великом позоришту, „где седи — вели — у својој ложи у партеру.“ Ко ће се усудити код онаког оца да иде на представу, кад је он готов да убије! Али, ја ти се опет полако искрадем, отрчим и опет видим Настасију Филиповну; сву ту ноћ ока нисам склопио. Сутра дан даде ми покојни отац два билета, пет хиљада сваки, „иди — вели — и продај, па седам хиљада и пет стотина однеси у мењачку радњу Андрејевима и исплати, а кусур од 10.000 донеси овамо; пази да не заврљаш, чекаћу те“. Ја узмем оне билете и продам, новац подигнем, али се у радњу Ан-дрејевима не свратим, него где ћу — шта ћу, па у ен-глески базар и ту изаберам један пар минђуша, у свакој по један брилијант, крупан као орах, и још четири стотине рубаља дужан останем, јер кад рекох ко сам — поверо-ваше одмах. С оним минђушама кренем се Заљожеву. Тако и тако велим, хајдемо брата Настасији Филиповној. Одо-смо. Непамтим и незнам шта ми је тада било под ногама, шта преда мном, а шта са стране. Уђемо управо у њену салу; у том и она сама изађе пред нас. Ја се не хтедох показати ко сам и шта сам, него Заљожев започе: „благо-изволите, вели, примити ово од Парфена Рогожина, у спо-мен јучерашњег сусрета.“ Она отвори, погледа и осмехну се: „благодарим — вели — вашем другу господину Рого-жину на његовој љубазној пажњи,“ па се поклони и оде.

достојанствени бонза. Ти би јако грешно кад би мислио да твоја жена чини изузетак.

— Али оче, она ме облагује, вара!

— Не, оче, уплете се Лили Тесе. Мој муж стрпао је у мој лонац с ружама слику неке жене и тамо је чува.

А муж упаде

— Кунем вам се оче да је то слика мога покојног оца, и несрећни муж подиже руке к небу.

— Децо, децо, рече бонза свечаним гласом, покажите ми ту слику

Бонза узе огледало и погледа пажљиво у њега. И старац затресе својом седом главом и рече озбиљно:

— Децо, ви грешите, ви немате права ни једно! Слика ова, то је слика једног светог оца бонзе. И ја не појмим како то ви одмах нисте опазили и како нисте одмах познали слику светог човека. Ја ово морам собом понети да оставим у цркву, међу оста-ле свете прквене утвари...

И достојанствени бонза благослови мужа и жену и оде са светом сликом из куће.

L.

\*) Бонза: Јапански свештеник.



Е, да сам овде умр'о у онај мах! Али, шта ћу? Пођем, а све мислим: „све једво, жив се кући не враћам!“ Најтеже ми беше то, што је она бештија, Заљожев, све себи приписивао. А ја овако мален, одевен као страшило, само стојим, ћутим, бацам ватрене погледе на њу, али ме подузео стид; а он помодар, сав утегнут, намазао се помадом, метнуо црвену, шарану мараму на врат, па се само размеће и клања; она је сигурно, њега у место мене примила. Али, кажем му кад изађосмо, ти на ово не смеш од сада ни мислити, разумеш 'ме!“ Он се смеје и одговара ми: а како ћеш ти сада Семену Парфенићу показати рачуне\*? Ја сам, истина, хтео тада у воду, и да не идем кући. па опет помислим: „кад је тако, шта ћу му ја,“ те се као очајник вратим кући.

— Ех! Ух! — бекељи се чиновник, а дрхтавица га ухватила, — а покојник је сав век свој провео са десет рубаља, а где је десет иљада, рече он кнезу. Кнез је радознало мотрио Рогожња; изгледао је сада блеђи него иначе.

— Провео сав век! преговори Рогожин чиновнику, — одкуда ти знаш? Одмах — продужи он кнезу — одмах се све дознаде: Заљожев је говорио свакоме кога је срео. Дозва ме родитељ горе у собу и затвори, па ме је читав сахат поучавао и саветовао. „Ово ја само — вели — припремам тебе, а већ зна се, ноћас ћу опет доћи, да се с тобом поздравим.“ И шта мислиш? Отишао је онако сед Настасији Филиповној, па је плакао, богородао и клечао пред њом; најпосле она изнесе и баца ту ону кутију: „Ево ти, вели, дргино матора, твоје минђуше, оне су ми сад десет пута дражије, кад их је Парфен испод таког ужаса добавио. Поздрави — вели — Парфена Семенића и захвали му.“ За то време, узем ти ја, по материном благослову, од Серјожке Протупина двадесет рубаља, па стругнем „на машини“ у Псков, а грозница ме тресе. Кад тамо дођем окупише се бабе, па удри у врачање, ја седим као луд. Онда скочим, па у мејану, удри, пиј; сву ноћ сам провео ваљајући се по улици несвесан, у томе ме још и пси изуједаше. Пред зору, кад дођох себи, видим — грозница.

— Еј! Хеј! сада ће тек запевати наша Настасија Филиповна! кикоће се чиновник и трља руке, — господине мој, сад минђуше нису ништа! Сад ћемо ми оне минђуше још и украсити...

— Еј! Ако ти још један пут, ма шта проговориш о Настасији Филиповној, тако ми Бога, избићу те, и ако си ти с Лихачевим ишао, узвикну Рогожин па га снажно дочепа за руку.

— Ако ме избијеш, то значи: не одбацујеш! Туца! Тиме ћеш ме задобити! Истуди и тиме запечати... А где... дошли смо!

Зaista, воз је дошао до станице. И ако је Рогожин рекао, да је отишао крадом, њега је опет очекивало неколико људи. Они су викали и махали му капама.

— Их, и Заљожев је ту! промрмља Рогожин, посматрајући их некаквим свечаним, па чак и зловним осмехом, па се у једанпут окрете кнезу: — Кнеже, ја не знам за што сам те заволио. Може бити за то, што сам вас у овом случају сусрео, али ето, и овога сам сусрео (и он показа на Лебедева), али га не волим. Дођи ми кнеже. Ми ћемо скинути с тебе те твоје саре, оденути те у бунду од кунине коже; најбољи ће ти фрак сашити, и пруслук белн, или какав хоћеш, цепове ћу ти напунити и... одвешћу те Настасији Филиповној! Хоћеш доћи, или нећеш?

(Наставиће се).

## СИТНИЦЕ

*Прождрљивост крокодила.* У желудцу једнога крокодила, чији се скелет чува у музеју агреком у Индији, нашли су се ови предмети: око дванаест завијутака од људске косе; 68 комада округла кремена, од 1—3 палца у пречнику; једна прилично велика метална мера за углове; 24 повећа одломка од стакла; 5 бронзаних

власник и уредник: Јан. М. Веселиновић.

претенова; омања сребрна огрлица; мала савијена и пробушена сребрна монета; златна лоптица, велики црн камен и тридесет комада бисера. По пронађеним предметима могло би се рећи, да је крокодил често ловио људе, а особито лени пол.

*Како брзо расту градови у Америци.* Како брзо ничу и расту нови градови у Америци види се из овога факта: 1880 год. решио је конгрес Аргентинске републике, да се на ушћу реке Ла-Плате оснује главни град за провинцију Бујенос-Аирес. 22 новембра 1892 год. завршен је темељ новог града, који се по имену реке, назвао: Ла-Плата. У марту 1884 год. већ се подигло било 810 домова; у новембру исте године — 2.646 домова, а у октобру 1885 г. — 4.315 домова и сем тога градило се још 724 дома. Становништво је расло у томе граду с бројем домова и таком истом брзином. У марту 1884 год. у граду беше свега 10.407 становника, од којих  $\frac{1}{2}$  беху аргентинци, а све остало странци. После по године, а то је у октобру 1884 г. нова је престоница бројала већ 21.722 становника, од којих 8,918 бијаху аргентинци, а 12,874 — странци, највише талијани и шпанолци. На измаку августа 1885 град је бројао 22 општинске школе у којима се учило око 1400 ученика. Ради саобраћаја подигнута је коњска железница у томе граду. Тако нагло умножавање и растање града објашњава се згодним његовим положајем (стоји на ушћу велике реке) и брзим развићем заната и трговине у овој земљи.

## ПОШАЛИЦЕ

*Скромна жеља.* — Нека мати запитаће једном своју кћер:

— Зашто се ти, Јелице, журиш толико да се удаш? Та теби је тек седамнаеста година!

— О, мати, ала си ти смешна! Па журиш се за то, што нисам рада бити уседелица.

— Лепо. А што онда хоћеш по што по то да се удаш за старца?

— За то да бих што пре остала удовица. Ја хоћу барем три пута да обудовим. Та то је тако пријатно, тако занимљиво, да боље среће не могу пожелити!

*У часу искрености.* — Неки презадужен младожења одважи се да запроси богату девојку. Мати девојачка одговори му:

— Моја је кћи још врло млада, тек је намирала шеснаесту годину. Причекајте бар још годину дана.

— Ја бих верујте драге воље причекао; али не знам хоће ли чекати толико моји проклети повериоци! одговори младожења забринут.

*Плашљив коњ.* — Нека лепотица изјахала у поље, а за њом се натурао један досадан кицош већ у годинама. Кад су дојахали до једног густог гаја, зауставе коње и она га упита:

— Како вам се допада ова лепа природа?

— Лепота природина није ништа према вашој лепоти, госпођице!

— Ви опет почињете говорити глупости...

— О, молим вас, какве глупости! Та ја вас одавно страсно волим!

— А чим ћете ми то доказати?

— Чим год хоћете.

— На пример?

— Ако хоћете, ја ћу вам сад овде из свег гласа изјавити своју љубав?

— Не, не, за Бога!... Коњ ми је плашљив!

— Од чега?

— Од Магареће рике.

## КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

### ДУХОВНИ СУД

у  
ПРВИХ ХРИШЋАНА И СРБА

ОД  
ЈОС. В. СТОЈАНОВИЋА  
проф.

Ова је расправа на професорском испиту примљена, од Архиепископског сабора награђена из књижевног фонда епископа Јанићија, и препоручена црквеним књижицама.

Цена је 1 дин. на 8. стр. 105.

Може се добити код Марковића и Павловића спроћу Саборне цркве.

ШТАМПАРИЈА Петра К. Танасковића.